سرآمد اقتصاد

سه شنبه- ۱۲ آبان ۱۴۰۵- سال دوازدهم- شماره ۲۶۲۶

گفت‌وگو

امید صدیقی در گفت‌وگو با سرآمد:

مقابله با آلودگی پلاستیکی دریای خزر در قالب پروژه مشترک منطقه‌ای اجرا می شود

مدیرکل دفتر بررسی و مقابله با آلودگی دریایی سازمان حفاظت محیط زیست از اجرای پروژه مدیریت زباله‌های دریایی با تأکید بر پسماندهای پلاستیکی در چارچوب کنوانسیون تهران خبر داد و گفت: این پروژه با همکاری کشورهای حاشیه دریای خزر و مشارکت برنامه عمران ملل متحد(UNDP)، برنامه محیط زیست ملل متحد(UNEP) و دبیرخانه کنوانسیون تهران، با هدف کاهش آلودگی‌های پلاستیکی و بهبود مدیریت پسماندهای مناطق ساحلی اجرا می‌شود.

امید صدیقی در گفت‌وگو با اقتصاد سرآمد از اجرای پروژه مدیریت زباله‌های دریایی با تأکید بر پسماندهای پلاستیکی در چارچوب کنوانسیون تهران خبر داد و گفت: این پروژه با همکاری کشورهای حاشیه دریای خزر و مشارکت برنامه عمران ملل متحد (UNDP)، برنامه محیط زیست ملل متحد (UNEP) و دبیرخانه کنوانسیون تهران، با هدف کاهش آلودگی‌های پلاستیکی و بهبود مدیریت پسماندهای مناطق ساحلی اجرا می‌شود.

مدیرکل دفتر بررسی و مقابله با آلودگی دریایی سازمان حفاظت محیط زیست با اشاره به چالش آلودگی‌های پلاستیکی در دریای خزر اظهار کرد: پروژه مدیریت زباله‌های دریایی با تأکید بر پسماندهای پلاستیکی، در چارچوب کنوانسیون تهران و با مشارکت کشورهای حاشیه دریای خزر تعریف شده است. وی در ادامه گفته های خود، افزود: موضوع مدیریت زباله‌های دریایی با تأکید بر پسماندهای پلاستیکی از حدود دو سال پیش در چارچوب این کنوانسیون مطرح شد و پس از طی مراحل طراحی و تصویب، اجرای پروژه در دستور کار قرار گرفت.

صدیقی با اشاره به مبانی حقوقی اجرای این پروژه تصریح کرد: در چارچوب کنوانسیون تهران، پروتکلی با عنوان «حفاظت از محیط زیست دریای خزر در برابر منابع آلاینده مستقر در خشکی» به تصویب رسیده و لازم‌الاجرا شده است و پروژه مدیریت زباله‌های دریایی نیز در چارچوب همین پروتکل تعریف شده است.

این مقام مسئول در سازمان حفاظت محیط زیست با بیان اینکه مدیریت ملی این پروژه در ایران بر عهده وی است، گفت: این پروژه شش مؤلفه اصلی شامل جمع‌آوری و شناسایی خلأهای اطلاعاتی، بررسی قوانین و مقررات، بهبود مدیریت پسماندهای پلاستیکی مناطق ساحلی، شناسایی منابع مالی و سرمایه‌گذاری در مدیریت پسماند ساحلی، آموزش و افزایش آگاهی و جلب مشارکت ذی‌نفعان و جوامع محلی را دنبال می‌کند.

وی ادامه داد: یکی از بخش‌های مهم این پروژه، استفاده از ظرفیت جوامع محلی، سازمان‌های مردم‌نهاد و تشکل‌های محیط‌زیستی است تا برنامه‌های مدیریت پسماندهای پلاستیکی در دریای خزر و مناطق ساحلی آن با کمک این گروه‌ها اجرا شود.

«سرآمد» بررسی می‌کند؛

مسیر دشوار توسعه صنعتی ایران

از انتخاب اولویت تا ظرفیت اجرا

گروه راهبردی- مرتضی فاخری- توسعه صنعتی ایران در دهه‌های اخیر میان دو پرسش به هم پیوسته گرفتار شده است. نخست اینکه کدام صنایع باید در کانون توجه قرار گیرند و دوم اینکه چگونه می‌توان سیاست انتخاب شده را به نتیجه عملی رساند. تجربه سیاست‌گذاری نشان می‌دهد پاسخ به پرسش نخست هر چند ضروری است، به تنهایی مسیر صنعتی شدن را هموار نمی‌کند. فهرست صنایع اولویت‌دار اگر با ظرفیت اجرایی، انسجام نهادی و پیوستگی سیاست همراه نباشد، به سندی توصیفی بدل می‌شود که اثر آن در بازار، تولید و بهره‌وری محدود می‌ماند. از این منظر، مسئله اصلی سیاست صنعتی ایران تنها انتخاب بخش نیست؛ کیفیت حکمرانی، توان بوروکراتیک و توانایی دولت در حفظ مسیر توسعه نیز به همان اندازه اهمیت دارد. انتخاب صنایع اولویت‌دار می‌تواند از مسیرهای متفاوتی انجام شود. گروهی از رویکردها بر نیازهای کشور و اهداف توسعه‌ای تأکید می‌کنند و گروهی دیگر داشته‌ها و مزیت‌های موجود را نقطه آغاز می‌گیرند. در این چارچوب مؤلفه‌هایی مانند اندازه اقتصاد، رقابت‌پذیری، پایداری عوامل تولید، تنوع تولیدات و خدمات و رفاه اقتصادی مورد توجه قرار می‌گیرند. با این حال این مؤلفه‌ها همیشه هم‌سو نیستند. صنعتی که رقابت‌پذیری بالا دارد ممکن است اشتغال گسترده ایجاد نکند و صنعتی که به نیازهای داخلی پاسخ می‌دهد ممکن است در معرض ناپایداری نهاده‌ها یا فشارهای بین‌المللی باشد. بنابراین انتخاب صنعت یک تصمیم صرفاً فنی نیست؛ تصمیمی است که در آن منافع گروه‌ها، اولویت‌های اجتماعی، محدودیت‌های بودجه‌ای و آرایش سیاسی نیز حضور دارند. اگر این تصمیم به شکل متمرکز و بدون بازخورد مستمر گرفته شود، احتمال خطا افزایش می‌یابد. سیاست صنعتی کارآمد باید امکان اصلاح مسیر، یادگیری از نتایج و جابه‌جایی اولویت‌ها را در خود داشته باشد.

مسئله دوم یعنی چگونه اجرا کردن، اغلب دشوارتر از انتخاب اولویت‌هاست. داشتن فهرستی از صنایع منتخب بدون سازوکار تصمیم‌گیری شفاف، ابزارهای سیاستی هماهنگ و ظرفیت اجرایی دولت به نتیجه پایدار نمی‌رسد. ساختار حکمرانی و ظرفیت بوروکراتیک در اینجا نقش تعیین‌کننده دارد. تعدد منافع، رقابت نهادها، آرایش‌های سیاسی و امکان ایجاد استثنا در اجرای قوانین می‌تواند مسیر سیاست‌های صنعتی را منحرف کند. در چنین وضعیتی حتی سیاستی که از نظر نظری منسجم است، در مرحله اجرا به مجموعه‌ای از تصمیم‌های موردی و ناهماهنگ فروکاسته می‌شود. تجربه ایجاد برخی نهادهای تخصصی و برنامه‌های فناوری، از جمله ستادهای نانو و زیست‌فناوری، نمونه‌هایی از تلاش برای ساختن ساختارهای جدید به منظور پیشبرد سیاست‌هاست. این تجربه‌ها نشان می‌دهد نوآوری نهادی می‌تواند ظرفیت هماهنگی و تخصیص منابع را افزایش دهد، اما اگر این ساختارها با نظام اداری موجود پیوند روشن نداشته باشند، خطر موازی‌کاری و پراکندگی مسئولیت نیز پدید می‌آید. بنابراین طراحی نهاد هماهنگ‌کننده باید با تعریف دقیق اختیارات، پاسخ‌گویی و سازوکار حل تعارض همراه شود. عبور از اتکا به مزیت‌های اولیه و حرکت به سمت صنایع پیچیده‌تر نیازمند استمرار سیاست، ظرفیت اجرایی و توانایی کشور در حفظ مسیر توسعه صنعتی است.

صنایع پیچیده به سرمایه انسانی، فناوری، شبکه‌های تأمین و بازار پایدار نیاز دارند و در کوتاه‌مدت نتیجه چشمگیری تولید نمی‌کنند. از این رو سیاست صنعتی باید فراتر از دوره‌های کوتاه سیاسی عمل کند و بتواند هزینه گذار را میان بازیگران مختلف توزیع کند. این موضوع با جایگاه کشور در اقتصاد و سیاست بین‌الملل نیز ارتباط دارد. محدودیت دسترسی به فناوری، نوسان تجارت، فشارهای تحریمی و تغییر قواعد جهانی می‌تواند مسیر صنعتی شدن را تحت تأثیر قرار دهد. در چنین شرایطی سیاست صنعتی نه فقط ابزار حمایت از تولید، بلکه سازوکار مدیریت ریسک و ایجاد انعطاف در برابر تکانه‌های بیرونی است. موفقیت در این مسیر به توان دولت در حفظ ثبات سیاست، پرهیز از تصمیم‌های ناگهانی و ایجاد اطمینان برای سرمایه‌گذاری بلندمدت وابسته است. اگر دولت میان حمایت و رهاسازی، میان تعرفه و رقابت و میان برنامه‌های کوتاه‌مدت و اهداف بلندمدت دچار نوسان شود، فعالان اقتصادی امکان پیش‌بینی هزینه و بازده را از دست می‌دهند. در نتیجه سرمایه‌گذاری به سمت فعالیت‌های کم‌ریسک و کوتاه‌مدت حرکت می‌کند و صنایع پیچیده که نیازمند تعهد بلندمدت هستند، از چرخه توسعه عقب می‌مانند. سیاست صنعتی پایدار باید میان حمایت موقت و ایجاد انگیزه رقابت تعادل برقرار کند و برای هر ابزار حمایتی، زمان پایان و معیار ارزیابی مشخص داشته باشد.

یکی از مسائل مهمی که در بحث توسعه صنعتی ایران کمتر به آن توجه می‌شود، ظرفیت خالی است. در برخی صنایع و زنجیره‌های تولید، مسئله فقط کمبود ظرفیت جدید نیست؛ بخشی از ظرفیت‌های ایجادشده نیز به طور کامل مورد استفاده قرار نمی‌گیرد. نمونه‌هایی از صنایع پلاستیک و پایین‌دستی فولاد و نرخ‌های پایین بهره‌برداری از ظرفیت در این بخش‌ها نشان می‌دهد سرمایه‌گذاری فیزیکی بدون توجه به بازار، دسترسی به نهاده‌ها، بهره‌وری و زنجیره تأمین نمی‌تواند به تولید پایدار منجر شود. سیاست صنعتی در چنین وضعیتی باید پیش از ایجاد ظرفیت جدید، به عوامل بازدارنده استفاده مؤثر از ظرفیت موجود بپردازد. اگر موانع بازار، مقررات دست‌وپاگیر، نبود نهاده‌های کیفی یا ضعف شبکه توزیع برطرف نشود، افزودن ظرفیت تازه می‌تواند نرخ بهره‌برداری را بیشتر کاهش دهد و منابع کمیاب را به سمت سرمایه‌گذاری کم‌بازده سوق دهد. از این منظر سیاست صنعتی متوازن باید هم به گسترش ظرفیت و هم به استفاده بهینه از ظرفیت موجود توجه کند. این نگاه نشان می‌دهد مسئله صنعتی ایران هم مسئله سرمایه‌گذاری است و هم مسئله کیفیت مقررات، سازمان‌دهی بازار و هماهنگی زنجیره تأمین.

تجربه تاریخی توسعه صنعتی ایران نیز آموزه‌های روشنی دارد. دهه‌های ۱۳۴۰ و ۱۳۷۰ و شکل‌گیری یا توسعه صنایعی مانند خودرو، فولاد و پتروشیمی نمونه‌هایی هستند که مسیر صنعتی شدن کشور را در معرض آزمون قرار داده‌اند. در این تجربه‌ها عواملی مانند اراده و شخصیت ملی، توان بوروکراتیک، آرایش سیاسی، نیازهای داخلی و شرایط سیاست بین‌الملل به عنوان متغیرهای مؤثر بر مسیر توسعه صنعتی عمل کرده‌اند. هیچ‌یک از این عوامل به تنهایی توضیح‌دهنده موفقیت یا ناکامی نیست. صنعتی شدن محصول هم‌زمانی اراده سیاسی، ظرفیت اداری، یادگیری فناورانه و پذیرش هزینه اجتماعی است. اگر اراده سیاسی وجود داشته باشد اما ظرفیت اجرایی ضعیف باشد، سیاست به شعار تبدیل می‌شود. اگر ظرفیت بوروکراتیک بالا باشد اما استمرار سیاسی وجود نداشته باشد، دستاوردها در تغییر دولت‌ها از میان می‌رود. اگر نیاز داخلی و بازار پایدار شکل نگیرد، حمایت از صنعت به وابستگی دائمی منجر می‌شود. بنابراین توسعه صنعتی صرفاً به انتخاب چند صنعت محدود نمی‌شود و با ظرفیت حکمرانی، کیفیت نهادها و جایگاه کشور در اقتصاد و سیاست بین‌الملل پیوند دارد. تجربه گذشته همچنین نشان می‌دهد که موفقیت در برخی دوره‌ها بیشتر محصول هم‌راستایی نسبی نهادها و اهداف بوده است تا برتری یک سیاست خاص.

جمع‌بندی این بحث آن است که سیاست صنعتی ایران باید از مرحله فهرست‌سازی به مرحله اجرای منظم و پاسخ‌گو منتقل شود. انتخاب صنایع اولویت‌دار بدون تعریف ابزار سیاستی، نهاد هماهنگ‌کننده، قاعده شفاف تخصیص منابع و سازوکار ارزیابی نمی‌تواند توسعه پایدار ایجاد کند. همچنین توجه به ظرفیت خالی و بهره‌وری موجود باید در کنار ایجاد ظرفیت جدید قرار گیرد. تجربه نهادهای تخصصی نشان می‌دهد نوآوری نهادی می‌تواند مؤثر باشد، به شرط آنکه از پراکندگی مسئولیت و استثناهای موردی جلوگیری شود. مسیر عبور به صنایع پیچیده‌تر نیازمند استمرار، یادگیری و انسجام است و بدون آن سیاست صنعتی در چرخه انتخاب‌های کوتاه‌مدت گرفتار می‌شود. در نهایت مسئله اصلی توسعه صنعتی ایران نه فقط دانستن اینکه چه صنعتی باید اولویت داشته باشد، بلکه ساختن ظرفیت اجرای سیاست، حفظ مسیر و ایجاد اطمینان نهادی برای بازیگران اقتصادی است.

سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
اداره کل ثبت اسناد و املاک استان خراسان شمالی
اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک شیروان
هیأت موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی
آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین‌نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

برابر کلاسه ۱۴۰۵۱۱۴۴۰۷۱۱۴۰۰۰۳۶۹ و رأی شماره ۱۴۰۵/۶۳۹۸هیات اول/دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی، مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک شیروان، تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی، امیرمحمد خبیری، به شناسنامه شماره ۴۴۰، کد ملی ۰۸۲۸۲۳۶۷۶۳، فرزند محمد، در شش‌دانگ باغ، بدین‌صورت که مساحت ۱۸/ ۶۰۸۱ مترمربع، جزء پلاک ۱۳۵۱ فرعی از ۴- اصلی، ناحیه ۲، از محل مالکیت محمدعلی وثوقی، قسمتی از مالکیت وی، واقع در خراسان شمالی، بخش ۵، حوزه ثبت ملک شیروان، محرز گردیده است.

لذا به‌منظور اطلاع عموم، مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود. درصورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند، می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است درصورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض، طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

شناسه آگهی : ۲۳۰۵۷۸۵

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۷/۲۷ -تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۸/۱۲

محمد زارعی- رئیس ثبت اسناد و املاک شیروان